

והקריב הכהן את הכל... עלה הוא אשה ריח ניחח לה'
ויקרא א, יג.

התפילה היא בדוגמת קרבן עולה - כולו לה'

[בקשר לקרבנות נאמר] "את קרבני לחמי לאשי . . . כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עולה תמיד את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים וגו"^[1]

כלומר, תוכן (התחלת) פרשת היום הוא בנוגע לענין הקרבנות - "קרבני לחמי", ובמיוחד - קרבן תמיד, קרבן עולה ("עולת תמיד"), שמקריבים את כולו לה', - דלא כשאר הקרבנות שחלק מהם אוכלים הכהנים, "לזכרי כהונה", יש קרבנות שנאכלים "לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם", ויש קרבנות שגם הבעלים אוכלים מהם - קרבן שלמים וכיו"ב, אמנם, המיוחד שבקרבן עולה הוא - שמקריבים את כולו לה'. וקרבן זה, חיובו פעמיים בכל יום - בבוקר ובין הערביים .

וביאור הענין בעבודת האדם : אמרו חז"ל^[2]: "תפלות כנגד תמידין תקנום", כלומר, בזמן שאין בית-המקדש קיים, שאז אי-אפשר ואסור להקריב קרבנות - תיקנו את ענין התפלה כנגד תמידין, תפלת שחרית כנגד תמיד של שחר, ותפלת מנחה כנגד תמיד

של בין הערביים.

ומזה מובן, שיש קשר ושייכות בין תוכן ענין הקרבן לתוכן ענין התפלה : "קרבן" הוא מלשון קירוב^[3], היינו, קירוב האדם להקב"ה. וזהו גם תוכן ענין התפלה - שמלבד הענין דבקשת צרכיו, "חננו מאתך חכמה בינה ודעת", "רפאנו כו'", "ברך עלינו כו'", הרי תכליתה ועיקרה של התפלה - שעל ידה מתקרב האדם להקב"ה באופן נעלה יותר מכמו שהיה לפני כן (ע"י התפלה דאתמול).

והנה, קרבן התמיד (וכן התפלות שתיקנו כנגדו) הוא קרבן עולה, כולו לה' : קירוב אמיתי להקב"ה שייך כאשר העבודה היא "שלא על מנת לקבל פרס"^[4], כי אם כדי להתקרב להקב"ה - בדוגמת קרבן עולה, שאין לבעלים חלק באכילת הקרבן, וגם לא לכהנים - שאז יש לבעלים טובת-הנאה, שכן, על-ידם זכה הכהן באכילת הקרבן, אלא כולו לה'.

דוגמא לדבר : קירוב בין אדם-לחבירו כדי שתצמח לו תועלת מסויימת, בעניני ממון, כבוד, וכיוצא-בזה - אין זה קירוב אמיתי, שהרי כוונתו לטובת עצמו, ולא עוד אלא שמנצל את חבירו (להתקרב אליו כו') עבור התועלת שלו. קירוב אמיתי שייך, איפוא, כאשר אינו חושב אודות התועלת האישית שתצמח לו מכך, כי אם שחפץ להתקרב אליו, כמו: קירוב האב לבן, שאין זה כדי שהבן יכבד אותו, או כדי שיתמוך בו ויפרנס אותו כאשר יהי' בן 119 שנה... כי אם קירוב עצמי, שאוהבו כנפשו!

ועד"ז מובן בנוגע לעבודה הרוחנית דקרבן תמיד - שהקירוב להקב"ה צריך להיות באופן של קרבן עולה, היינו, שאינו חושב אודות התועלת שתצמח לו כתוצאה מקיום התורה והמצוות, אלא הוא חפץ ומשתוקק להתקרב להקב"ה בקירוב עצמי.

אמנם, ע"י התפלה נמשכת ברכתו של הקב"ה בכל המצטרך לו, אבל אף-על-פי-כן,

עצם התפלה להקב"ה אינה אלא מפני שחפץ להתקרב להקב"ה, בדוגמת קרבן עולה - כולו לה'.

וממשיך בכתוב - "את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים":

יהודי יכול לחשוב שהעבודה דקרבן עולה, להתקרב להקב"ה באופן דכולו לה' - שייכת רק "בבוקר", כאשר נמצא במעמד ומצב של אור, הן ברוחניות - "נר מצוה ותורה אור"^[5], והן בגשמיות - שחיוו הם באופן של אור, מפני שאין לו דאגות, ועל-אחת-כמה-וכמה שאין לו צער חס-ושלום, ולכן, במעמד ומצב כזה יכול הוא להחליט - מתוך ישוב הדעת, שמחה וטוב לבב – להתקרב להקב"ה, עד לקירוב בדוגמת קרבן עולה, שכולו לה'.

אמנם, כאשר נמצא במעמד ומצב ד"בין הערביים", היינו, שנדמה לו שמצבו אינו באופן של אור (כפי שצריך להיות), ויתכן שכן הוא באמת – כיצד יכול להתפלל להקב"ה באופן של קרבן עולה, שלא על מנת לקבל פרס, כי אם כדי להתקרב להקב"ה, הרי קודם כל עליו לדאוג לעצמו, לאשתו וילדיו, לספק להם את צרכיהם, ורק אח"כ יוכל להתפנות כדי לחשוב (מתוך ישוב הדעת) אודות הקירוב להקב"ה.

הנה על זה באה ההוראה והלימוד מפרשת היום -- שהחיוב דקרבן תמיד הוא הן בבוקר והן בין הערביים: "את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים", כלומר, עבודה זו צריכה להיות באופן תמידי, "עולת תמיד", בכל מעמד ומצב, הן במצב של בוקר ואור, והן במצב של בין הערביים כו'.

והנה, בהקדמה לכללות הענין נאמר "את קרבני לחמי", היינו, שכללות ענין הקרבנות^[6], ובפרט קרבן תמיד, נקרא בשם "לחמי" - לחמו של הקב"ה.

וביאור הענין: לכאורה אינו מובן: מכיון שהקב"ה אינו גוף ללא דמות הגוף^[7] – כיצד שייך איפוא ענין של לחם ואכילה ביחס להקב"ה?!

והביאור בזה^[8] - שדיברה תורה כלשון בני אדם^[9]:

ענינו של הלחם [וכן "כל דבר מאכל (ש)קרוי לחם"^[10]] - לחבר את הנשמה עם הגוף, שכן, לולי ענין האכילה (ושתייה) יהיה פירוד הנשמה מן הגוף חס-ושלום.

והנה, אמרו חכמנו זכרונם לברכה^[11] "מה הנפש ממלאה את הגוף כך הקב"ה ממלא את עולמו", ולכן, כשם שבנוגע לגוף ונשמה שבאדם ישנו ענין ה"לחם" כדי לחבר את הנשמה בגוף, כמו כן, בנוגע לגוף ונשמה דכללות העולם (מציאות העולם - גוף, והקב"ה שממלא את העולם - נשמה), שישנו ענין ה"לחם" ("לחמי") כדי לחבר ולהמשיך את האור האלקי בעולם, היינו, שיהיה גילוי אלקות בעולם.

אמנם, הקב"ה מצד-עצמו, הוא למעלה משייכות אל העולמות, ובלשון הידוע^[12]: "לא זהו עיקר האלקות מה שהעולמות מתהווים ממנו", ולפני חמשת אלפים שבע מאות ארבעים וארבע שנים, לפני בריאת העולם - היתה מציאותו של הקב"ה, "אמיתת המצאו", בתכלית השלימות כמו לאחרי בריאת העולם, כאשר נברא האדם כדי "לעבדה ולשמרה"^[13], "לשמש את קונו", אבל אף-על-פי-כן, לאחרי שנברא העולם - צריך להיות החיבור דאלקות עם מציאות העולם, היינו, שגילוי אלקות יהיה למטה כמו למעלה, ויתירה מזו: "עיקר שכינה בתחתונים היתה"^[14].

ולכאורה, מכיון שמדובר אודות ה"לחם" דלמעלה, שעל ידו נעשה גילוי אלקות בעולם - כיצד יכולים אנו לדעת מהו ענין זה, ובלשון הכתוב^[15]: "החקר אלקה תמצא" ? !

הנה, ענין זה גילה הקב"ה בתורתו -- ש"לחמי" הוא ענין הקרבנות, ובפרט קרבן תמיד, ובזמן הזה "תפלות כנגד תמידין תקנום", שעל-ידי-זה פועלים את החיבור דאלקות עם מציאות העולם באופן גלוי, שאז נפעלת, שלימות במציאות העולם, ופשיטא - שלילת כל ענינים בלתי-רצויים כמו: גזילה, גניבה, השגת-גבול וכיוצא-בזה, שהרי אפילו "שוטה" לא יעשה דבר כזה בראותו שהקב"ה עומד לידו ורואה את מעשיו!

ומכיון שע"י התפלה נפעל החיבור דאלקות עם מציאות העולם - מובן, שע"ז נמשכת ברכה והשפעה גם בעניני עולם הזה, שזהו תוכן בקשות התפלה - רופא חולים ומברך השנים, וכיוצא-בזה בשאר בקשות התפלה, הן בנוגע לעניני הכלל והן בנוגע לעניני הפרט.

כלומר: התחלת ויסוד התפלה הוא באופן דקרבן עולה, כולו לה', היינו, שמוסר ומקריב את עצמו להקב"ה, ללא כל דרישה שיתנו לו עבור זה "ש"י עולמות" ... באופן ד"עולמך תראה בחיך"^[16], כי אם באופן דכולו לה'! אמנם, על-ידי-זה נמשכת לו ברכת הצלחה בנוגע לכל היום כולו, גם בנוגע לענינים שהם בדוגמת קרבן שלמים, שיש לבעלים חלק בהם, היינו, שזוכה להמשכת ברכתו של הקב"ה בכל המצטרך, מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה.

- [1] פרשתינו כח, ב-ד.
- [2] ראה ברכות כו. ב. רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"ה-ו. שו"ע אדה"ז או"ח רספ"ט.
- [3] ספר הבהיר סי' מו (קט). וראה לקו"ש חי"ז ע' 12 הע' 34. וש"נ.
- [4] אבות פ"א מ"ג. וראה רמב"ם הל' תשובה פ"ה ה"ד.
- [5] משלי ו, כג.
- [6] ראה תו"כ אמור כא, כא.
- [7] פיוט "יגדל". וראה פיה"מ להרמב"ם פ' חלק יסוד הג'.
- [8] בהבא לקמן - ראה לקו"ת פרשתנו עו, א. לקו"ש חלק י"ב ע' 18. וש"נ.
- [9] קידושין יז, ב. וש"נ. תניא רפכ"ב.
- [10] פרש"י ויצא לא, נד.
- [11] מדרש שו"ט לתהלים קג, א. וראה ויק"ר ספ"ד. ברכות י, א.
- [12] תו"א מג"א צט, ב. לקו"ת שה"ש ח, א.
- [13] בראשית ב, סו. וראה תיב"ע עה"פ.
- [14] שהש"ר פ"ה, א. וש"נ.
- [15] איוב יא, ז.
- [16] ברכות יז. סע"א.